

supstanciju ovdje i tamo.« To i mi kažemo: one su supstancije i ove su supstancije, one besmrtno sa svim onim uvjetima iz kojih slijedi besmrtnost; ove su smrtno sa svim drugim <uvjetima>, iz kojih <slijedi> smrtnost. Isto su s obzirom na napredovanje kao što su otac, sin, unuk, praunuk, s obzirom na σειρά – lanac, a ne s obzirom na bit, broj i savršenstvo; isto su ove s onima s obzirom na iskaz »što nešto jest«, a ne <s obzirom na iskaz> »kakvo nešto jest«.

I jest: τὰ τὸ εἶδος τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν μετεχόντων²⁶, »Ista je vrsta ideja i onoga što sudjeluje u idejama«, analogna kako ju zovu i ὁμοίον, što Platon tvrdi. Ipak ne na onaj način. »Ako tko zove čovjekom i Kaliju i drvo, ne gledajući ni na kakvo njihovo zajedništvo.« Naime ne uspoređuje primjereno, kao homonimne, drvo s Kalijom, jer među njima ne postoji nikakvo blisko zajedništvo ili sličnost.

Mnogo prikladnije na početku *Kategorija* <uspoređuje> čovjeka i nacrtanog čovjeka.²⁷ I nije istinito da između ideja i Kalije nema nikakvog zajedništva; postoji, naime, zajedništvo vrste i proizlaženja.

Dodaje i ovo: »Što, naime, pridonose forme onom vječnom od osjetilnih stvari ili onome što nastaje i propada; nisu uzroci niti kretanja, niti ikakvog mijenjanja.« *Vječnim osjetilnim stvarima* mislim, naziva nebo i zvijezde i elemente; ako je nebo nastalo, kaže u 2. knjizi *Fizike* u 6. poglavlju: »Ako je ponajviše slučaj uzrok neba, nužno je da je prije um i narav uzrok i mnogog drugog i ove sveukupnosti;« i u 1. knjizi *O dijelovima*, u 1. poglavlju: »Stoga je dosljednije da je nebo nastalo od takvog uzroka, ako

²⁶ Usp. ARIST. *Metaph.* 991a.2 – 3.

²⁷ Usp. ARIST. *Cat.* 2a.15 – 17, Ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος, οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ γεγραμμένον.